

Prpravimo se temeljito na volitve v okrajni ljudski odbor

Samo trije tedni nas še ločijo od volitev v okrajni ljudski odbor. Zato je prav in potrebno, da pregledamo naše dosedanje delo in ugotovimo, če smo storili dovolj, da bi bile te prve priprave, z ozirom na važnost teh volitev, dovolj temeljite. Ali je storjeno vse, da bodo to začeto delo novo izvoljeni odbori Osvobodilne fronte v zadostni meri politično podprli.

Kaj je pravzaprav že pripravljeno? Vložene so kandidatne liste, določeni volilni odbori, postavljeni kurirji in v glavnem pripravljene tudi volilni imeniki. Moramo pa ugotoviti, da je bilo v zvezi z vsem tem vendarle mnogo premalo političnega dela. Izbrana kandidata ni bila opravljena povsod tako kakor je to potrebno, t. j. na množičnem sestanku. Mnogokje se dela vse preveč na ozko in je s tem izostala prva aktivizacija volivcev, ki bi bila dosežena, če bi se kandidati določali na dobro organiziranih in pravilno vodnih množičnih sestankih. Zato je potrebno to aktivizacijo sedaj v toliko bolj poživeti, pritegniti ljudi k razpravljanju o vlogi in delu okrajnega ljudskega odbora sedaj in v bodoče, o tem kako je treba z njim sodelovati in mu pomagati pri delu tudi na ta način, da bodo krajevni ljudski odbori vestneje izvrševali svoje naloge.

Ta način aktivizacije smo doslej preveč opuščali, zato predstavlja za bodoče eno najvažnejših nalog frontnih organizacij v našem okraju. Pri nas se v mnogih krajih smatrajo volitve v okrajni ljudski odbor kot nekaj manj važnega in je zaradi odprave takšnega zmotnega mišljenja potrebno toliko več političnih priprav in primernega dela.

Borba proti birokraciji, decentralizacija državne uprave, pospešeno utrjevanje demokracije je tudi v našem okrajnem odboru privedla do izvestne reorganizacije in do znižanja uradniškega aparata. Nadaljnje razvijanje demokracije in potreba po stalnem izboljševanju dela okrajnega ljudskega odbora pa zahteva od nas, poleg vsega ostalega, tudi največjo budnost do vseh pojavov birokratizma, po drugi strani pa največjih naporov za iskanje takih oblik in načinov dela, ki krepijo socialistično zavest množic. Moramo torej v bodoče mnogo bolj razvijati sodelovanje volivcev tudi z okrajnim ljudskim odborom.

Naš okraj ima 71 krajevnih ljudskih odborov in je po svoji gospodarski in socialni strukturi zelo raznolik ter zato že v naprej izključuje kakršno koli šablonsko delo. Postavlja se vprašanje kako bomo najbolje reševali gospodarsko problematiko našega okraja, kakšen način dela bo najbolj elastičen zato, da bo tudi naš okraj čim več prispeval k odpravljanju in premagovanju težav, ki nastajajo v graditvi socializma. Razumljivo je, da sam Izvršilni odbor okraja, četudi bi se trudil, tega ne bi mogel dovolj uspešno voditi, ne glede na to, da bi tak poizkus nujno vodil do takšnega sistema dela, ki bi pomenil pot nazaj v birokracijo in utrjevanje uradniškega aparata.

Dosedanji način dela plenuma okrajnega ljudskega odbora je brezpogojno treba izpremeniti zato, da bodo njegove delovne in organizacijske metode takšne, da se bo pri odbornikih utrjevala in razvijala zavest odgovornosti in čut dolžnosti do skupnih nalog. Dosedanji šablonski in formalistični način dela pa je nasprotno vodil do tega, da so odborniki izgubljali potrebno perspektivo, ki bi jo morali imeti, in so tudi zasedanja več ali manj obstojala le iz čitanja referatov, mesto temeljitega in podrobnega obravnavanja aktualnih gospodarskih in drugih nalog, pri katerih bi moral sodelovati plenum kot celota. Plenum ni bil vedno delovno telo, ki daje poleg svoje zakonodajne funkcije Izvršilnemu odboru potrebne smernice in mu nudi vsak čas močno in zanesljivo oporo. V tem pogledu se mora delo odbora vsekarj temeljito izpremeniti. Mesto dvo- ali tromesečnih, večkrat bolj ali manj paradnih zasedanj, morajo ta postati redna in stalna oblika obravnavanja nalog in reševanja problemov, ki jih mora okrajni ljudski odbor na svojem področju urejevati.

Dosedanja reorganizacija je privedla do tega, da imamo pri Izvršilnem odboru okraja izpremembe, v katerih se uresničuje sodelovanje volivcev z upravnimi organi. Imamo že svet za ljudsko zdravstvo, svet za socialno skrbstvo, svet za kulturo in prosveto, v katerih imajo volivci, izvoljeni na zasedanju okrajnega ljudskega odbora izkušenih in strokovnih ljudi, ne samo posvetovalno, ampak tudi funkcionalno vlogo. Imamo dalje svet državljanov pri poverjenstvu za trgovino, pri poverjenstvu za finance in poverjenstvu za kmetijstvo ter je od so-

delovanja in pomoči volivcev odvisno, kako se bodo te organizacijske oblike razvijale in kakšni bodo bodoči uspehi.

Potrebno je posvetiti delu našega okrajnega ljudskega odbora več pozornosti, predvsem še zato, ker je od dobre zasedbe in pravičnega dela plenuma odvisna tudi pomoč, ki jo mora okrajni ljudski odbor dati krajevnim ljudskim odborom. Izvoljeni odborniki bodo z objektivnim prikazovanjem resničnega stanja in splošne problematike njihovih krajevnih ljudskih odborov mnogo prispevali k izboljšanju dela. S prenašanjem snovi iz zasedanj, raznih posvetovalnih in konferenc na njihove volivce pa bodo ustvarili, tako potrebno povezanost med okrajem in volivci.

S pravilnim političnim delom moramo uspeti tudi v tem, da se bodo volivci tudi v takih primerih, kjer njihov izvoljen odbornik ni upravičil zaupanja, poslužili pravice odpoka in izvolili v odbor drugega sposobnejšega človeka. Ne more in ne sme biti v bodoče tako, da bi bil odbornik okrajnega ljudskega odbora tisti, ki daje volivcem slab vzgled kakor na primer v Smartnem v Rožni dolini, kjer je moral krajevni odbor premagovati odpor odbornika Kovača, ki se je protivil pravilno predpisanim obveznim oddajam. Ne moremo pričakovati, da bi se naše delo pravilno razvijalo, če se tak odbornik uvrsti med tiste, ki jih okrajni ljudski odbor zaradi neizpolnjevanja nalog upravno kaznuje. Tak primer je tudi pri odborniku Zdevc Francu iz Debro-Kuretnega, ki ne priznava odločb in se protivi predpisanim oddajam. Taki odborniki s svojim delom demoralizirajo ljudi v svojem kraju in brez dvoma stvari samó škodujejo.

V političnih pripravah za te volitve moramo doseči to, da bo vsak naš volivec vedel, da tako kakor krajevni ljudski odbor združuje več vasi in naselij, združuje v mnogo večjo gospodarsko upravno teritorialno enoto okrajni ljudski odbor. In tako kakor je pravilno delo krajevnega ljudskega odbora odvisno od tega, v kakšni meri sodelujejo volivci pri njegovem delu, tako moramo pričakovati uspešno delo okrajnega ljudskega odbora samo tedaj, če bo mogel računati na vse volivce v našem okraju, ki bodo pri tem delu zastopani po svojih izvoljenih ljudeh.

Brez dvoma bodo odborniki, ki uživajo zaupanje vseh volivcev, delali z večjo voljo, večjo vztrajnostjo in večjim čutom odgovornosti, kakor pa tisti, ki bi takega zaupanja v polni meri ne dobili. Zato pa mora Osvobodilna fronta v teh treh tednih, ki nas še ločijo od volitev, pravilno in vztrajno tolačiti volivcem, poleg našega gospodarskega in političnega razvoja, še prav posebno vlogo in pomen okrajnega ljudskega odbora v nadaljnjem našem razvoju. P. J.

Iz prvega zbora Osvobodilne fronte v Celju

Fronta bo morala skrbeti, da kmetje izpolnjujejo svoje obveznosti do skupnosti, kakor to delajo naši delavci

V petek, dne 24. novembra se je v mali dvorani doma OF v Celju vršil mestni zbor Osvobodilne fronte, katerega se je udeležilo vseh 126 izvoljenih delegatov iz terenskih in vaških frontnih organizacij.

Nekaj po 16. uri je vstopil v okrašeno dvorano, burno pozdravljen od delegatov, predsednik Izvršnega odbora OF Slovenije tovariš Miha Marinko, nakar je zbor pričel s svojim delom.

Predsednik Mestnega odbora Osvobodilne fronte tovariš Trpin Lojze je podal obširno poročilo o delu, uspehih in pomanjkljivostih frontnih organizacij. Nakazal je bodoče naloge, in vlogo Mestnega zbora Fronte pri nadaljnjem političnem in organizacijskem delu.

Po končanem referatu se je razvila diskusija, v kateri je sodeloval tudi tovariš Miha Marinko. Delegati so izvolili v Mestni plenum OF 60 članov. Na kraju so sprejeli sklepe in poslali pozdravno resolucijo IO OF Slovenije.

lovici leta. Predvideni plan ljudskega posojila v Celju je bil dosežen z 99,64% in komisije za vpis bodo morale skrbeti za redno pobiranje in odvajanje mesečnih obrokov. Frontovci so sodelovali pri izvedbi setvenih planov, pri odmeri davkov, pri uničevanju sadnih škodljivcev, pri zatiranju koloradskega hrošča, pri obiranju hmelja, sečnji drv itd. Posadili so tudi 150.000 sončnice, pozneje se pa niso zanimali kako uspevajo in kaj je s pridelkom.

Dvem obdelovalnim zadrugam na področju Celja so nudili frontovci premo pomoč, da bi postale vzor ostalim zadrugam daleč po okolici. Pri združnikih bi bilo treba predvsem vzbujati zanimanje za intenzivno obdelavo zadrugne zemlje, posebno s povrtnino, ki jo Celje potrebuje več kot je prihaja sedaj na trg.

Najbolj so se izkazali frontovci pri prostovoljnem delu. Pomagali so pri izgradnji trinadstropne hiše v Kersnikovi ulici, v Gaberju so dogradili gasilni dom, v Medlogu so pomagali pri urejevanju zadrugnega doma. Pomagali so pri graditvi velikega fizkulturnega stadiona na Dolgem polju in letnem kinu. Obnovili so tudi prostore oblačilne delavnice, hleve pri kolidvoru in dogradili hišo za ribogojstvo v Pečovniku. Skupno je 25.000 Frontovcev opravilo 239.625 prostovoljnih ur. Tudi na tem področju so frontovci popustili v drugi polovici leta zaradi nedelavnosti štaba za prostovoljno delo.

Delo Fronte je zavirala tudi nepravilna teritorialna razdelitev terenskih odborov, ki so bili ponekod preobsežni in ni moglo priti na sestanku do širše obravnave konkretnih nalog. Zaradi tega so razdelili dosedanjih 32 terenskih odborov na 50 tako, da pride največ 400 članov na osnovno frontno organizacijo. Sedaj bo pa naloga zbora, da novozvoljene odbore utrdi in usposobi za uspešno delo.

Pri volitvah v osnovne frontne organizacije niso nekateri frontni odbori izvršili svoje naloge, kot bi jo morali. To se je opazilo predvsem na podeželskem terenu Ostrožno, kjer mnogi niso vedeli, zaradi slabe agitacije, da so tudi pri njih volitve. Kljub tem pomanjkljivostim so volitve dobro uspele. Pri volitvah je sodelovalo preko 2000 frontovcev. Izvolili so 418 odbornikov, od tega 66 žena, kar je vsekarj premalo. Socialni sestav nam pove tudi, da so izvolili premalo delavcev (142 delavcev in 147 nameščenec) v sorazmerju z nameščenici, ki jih je v Celju veliko manj kot delavcev. Več pozornosti bodo morali frontovci posvetiti pri volitvah odbornikov v MLO, da bodo kandidirali in izvoljeni res najboljši ljudje, kateri bodo sposobni izvrševati vse naloge.

Rezultati šestmesečnega tekmovanja v počastitev desetletnice ustanovitve OF so pokazali, da se odbori mnogokje niso lotili tekmovanja pravilno. Tekmovalni plani so bili največkrat šablonski in neživljenjski in zato ni bilo v oktobru takšnih uspehov, kot bi jih želeli. Plane bo treba popraviti tako, da bodo izvedljivi in realni, to je, da bodo zajeli naloge, ki so na nekem terenu najbolj pereče. V Košnici, kjer že vse leto niso obrabljali frontne članarane, bodo tekmovali v rednem plačevanju članarine, v Medlogu pa bodo poživeli akcijo škropljenja sadnega drevja, ker je tam sadjarstvo ena najvažnejših gospodarskih panog. Mestni odbor Fronte je dal pobudo, da se do 10. obletnice Fronte staro gledališko poslopje v grobem dokonča. Naloga frontnih odborov bo, da s široko agitacijo pritegne člane k prostovoljnemu delu pri obnovi gledališča. Pri mnogih ljudeh, ki že željno pričakujejo otvorenje starega celjskega gledališča, bomo s pravilnim pristopom gotovo našli razumevanje. Je še dosti manjših del, ki se bi izvršila s prostovoljnim delom, brez večjih materialnih sredstev. To je n. pr. tržnica v Gaberju, otroška igrišča, popravila cest, ruševine na Šlandrovem trgu in Zidanskovih ulici.

Danes, ko moramo štediti na vsakem koraku, se premalo čuti aktivnost OF v tem pogledu. Zaradi malomarnih odnosov mnogokje propada ljudska imovina, kar se še posebej kaže pri zgradbah in stanovanjih, kjer neredko uničujejo tla, vrata, okna, zidove, šipe, razne hišne naprave in slično. V teh primerih morajo frontni odbori voditi ostro borbo proti takim škodljivcem.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Iz poročila predsednika mestnega odbora OF tov. Alojza Trpina

Mestni odbor OF je vršil svoje delo s pomočjo komisij: Komisije za ideološko vzgojno delo, za agitacijo in tisk, za komunalne zadeve in gospodarstvo, za prostovoljno delo, organizacijske komisije, socialno zdravstvene komisije in komisije za evidenco in statistiko. Vendar se je sčasoma pokazalo, da tak način dela ni najboljši, ker so bile komisije premalo elastične in so po nekaj mesecih odnehale, kar se je odražalo na celotnem delu Fronte, pred-

vsem pa na ideološkem polju. Spomladu so na tem sektorju dosegli kar lepe uspehe. V 20 študijskih kroških je bilo vključenih okrog 4500 frontovcev, sedaj jih je pa v 15 kroških le okrog 300. Vzrok za nezadovoljivo delo je predvsem v tem, da so bili predavatelji dokaj nedelavnostni, pogosto nepravilni in niso znali prikazati takšnih oblik študija, ki bi frontovce zanimali. Premalo pomoči so nudili predvsem našim kmečkim terenom in zadrugnikom.

Bolj agilni so bili frontovci pri gospodarskih akcijah, zlasti v prvi po-

V CELJSKI OKOLICI

predlagajo kandidate v okrajne volitve

V KLO Teharje so volivci izbrali za svojega kandidata pri volitvah v okrajni ljudski odbor tov. Bobovnik Kristijana, sedaj predsednika IO OLO Celje-okolica. Za časa narodnoosvobodilne borbe je od leta 1943 aktivno sodeloval pri izgonu okupatorja kot borec v partizanskih vrstah. Po osvoboditvi je takoj začel aktivno delati pri obnovi in izgradnji naše socialistične domovine, zato volivci KLO Teharje upravičeno pričakujejo, da bo tudi v novoizvoljenem okrajnem ljudskem odboru pravilno zastopal njihove interese.

Volivci v KLO Grobelno so predlagali za svojega kandidata tov. Pika Jožeta, sedaj tajnika IO OLO Celje-okolica. Kot borec za pravice delavskega razreda bo tudi kot odbornik in funkcionar OLO Celje-okolica znal pomagati svojim volivcem, ki so si ga izbrali za svojega zastopnika pri okrajnem odboru.

Tov. Stamol Adalbert, sedaj poverjenik za soc. skrbstvo kandidira v Zalcu. Poleg dela na okraju kot poverjenik pomaga tudi pri delu krajevnih množičnih organizacij v Zalcu in kot odbornik KLO. Kot zaveden Slovenec se je udeležil narodnoosvobodilne borbe od leta 1943. Volivci upravičeno vidijo v njem svojega dobrega odbornika OLO.

V Kozjem so predlagali volivci za svojega kandidata tov. Resnik Rudolfa,

sedaj poverjenika za gozdarstvo pri OLO. V času narodnoosvobodilne borbe je bil od leta 1944 v partizanih. Je požrtvovalen in predan ter svoje delo vestno opravlja v interesu skupnosti, zato so ga volivci tudi predlagali za kandidata v OLO.

Tov. Cvenk Miran, sedaj podpredsednik OLO Celje-okolica je predlagan za kandidata v Sv. Petru v Sav. dolini. Med okupacijo je bil od leta 1941 do 1945 interniran v taborišču v Nemčiji. Po osvoboditvi je delal v raznih množičnih organizacijah in kot tak vršil in istih razne funkcije. Je pri odgovorni nalogi, ki jo vrši požrtvovalno, zato so ga volivci tudi predlagali v OLO.

Tov. Travner Leopold, sedaj poverjenik lesne proizvodnje. Bil je od leta 1943 v partizanih. Po osvoboditvi so mu bile poverjene razne naloge, ki jih je opravljal vestno, zavedajoč se, da s tem koristi skupnosti zato so ga tudi volivci v Vel. Pirešici predlagali za svojega kandidata.

Tov. Vodovnik Ivan, sedaj poverjenik za kmetijstvo, kandidira v svojem rojstnem kraju Letušu. Za časa okupacije je bil od 1942 v zaporu in raznih taboriščih v Nemčiji. Po osvoboditvi je poverjene naloge vestno vršil, zato volivci Letuša vidijo v njem pravega ljudskega zastopnika in so ga zato predlagali v okrajni ljudski odbor.

V Grižah kandidira tovariš Rafko

Funkl, ki je bil v partizanih, a po osvoboditvi kot predsednik KLO Griže je vršil svojo nalogo vestno. Zato so ga tudi predlagali za kandidata pri volitvah v okrajni ljudski odbor.

V Sv. Lovrencu pri Preboldu kandidira tov. Kač Ivan, nameščenec OLO. Od leta 1942 je bil v zaporu in taborišču. Po osvoboditvi je delal v raznih krajevnih organizacijah in kot tajnik KLO vestno vršil svojo nalogo. Kot svojega zastopnika so ga volivci predlagali za odbornika OLO.

V Sv. Pavlu kandidira tov. Ahac Anica, sedaj predsednik OKK. V času okupacije je bila z družino izseljena v Srbijo. Po vrnitvi domov je takoj začela aktivno delati v raznih krajevnih organizacijah. Svojo odgovorno nalogo izvršuje vestno in v interesu skupnosti, zato so volivci iz Sv. Pavla videli v njej res svojega pravega zastopnika in jo predlagali za kandidata.

Drugi kandidat je tov. Hribar Anton, srednji kmet. Kot tak je zaveden, izvršuje svoje obveze do skupnosti in kot odbornik KLO Sv. Pavel dela pravilno, zato so ga tudi volivci predlagali za odbornika v OLO.

Tov. Jancič Stane, sedaj poverjenik za finance pri OLO, kandidira v KLO Debro-Kuretno, bil je v partizanih od leta 1944, po osvoboditvi se je pri delu pokazal predan in požrtvovalen, zato so ga volivci iz Debra-Kuretno tudi predlagali v OLO.

Okrajni zbor Osvobodilne fronte v Šoštanjju je prvič zasedal

V nedeljo, dne 28. novembra se je v kino dvorani »Kajuh« v Šoštanjju vršil okrajni zbor Fronte, kateremu je prisostvovalo 136 delegatov iz osnovnih organizacij. Kot gost je bil navzoč tov. Primožič Franc-Marko, sekretar Izvršnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije.

Predsednik Okrajnega izvršnega odbora Osvobodilne fronte tov. Marolt Jože je podal izčrpan organizacijsko-politično poročilo. Uvodoma svojega referata je predvsem nakazal vlogo, pomen in cilj Okrajnega zbora Fronte pri nadaljnjem organizacijskem in političnem utrjevanju frontne organizacije. Ko je podajal analizo dosedanjega dela Fronte v okraju je med drugim dejal:

Prva in osnovna napaka iz katere je v glavnem izviral vrsta slabosti predvsem pa popolna pasivizacija nekaterih organizacij je,

da voljeni organi v organizacijah Fronte niso v celoti opravili svoje naloge.

Ta osnovna hiba se kaže pri samem IO OOF, še v večji meri pa v nekaterih osnovnih organizacijah OF. V vseh dosedanjih akcijah, kot so volitve v Zvezno skupščino, Ljudsko posojilo in zadnje volitve v OF odbore samo videli, kakor se stvari dobro razvijajo tam, kjer je frontna organizacija dobra in kako se grnadijo težave v tistih krajih, kjer frontne organizacije ni čuti pri delu. Nepravilno bi bilo, če bi take slabe organizacije kot so Radmirje, Grušovlje, Radegunda, Sv. Florjan, Skorno, Skale in še nekatere samo kritizirali, ne da bi istočasno nudili učinkovito pomoč, da se postavijo na lastne noge. Brez dvoma bi bili uspehi v teh organizacijah mnogo boljše, če bi jim bil IO OOF nudil več konkretne pomoči ter poiskal tiste pozitivne ljudi na vasi, ki imajo voljo do frontnega dela. Na osnovi mnenja večjega števila aktivistov je pasiviziralo naše frontne odbore tudi to, ker so govorili, da so za politično frontno delo plačani aktivisti, morda nekeje na okraju. S centralizacijo in demokratizacijo naše državne uprave in odpravo profesionalnega kadra mora biti tudi temu enkrat konec. Naše frontne organizacije in Fronta kot celota bo ohranila svoj značaj in večala svojo politično silo le takrat, če se bo pri svojem delu držala načela volilnosti in prostovoljnosti. Ni mogoče drugače, kakor tako, da upravljajo konkretne politične posle tisti ljudje, ki so jih frontovci v posameznih organizacijah sami izvolili za svoje vodstvo.

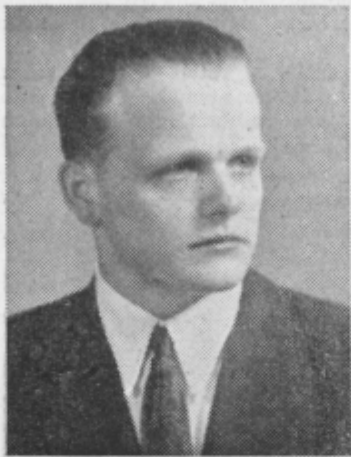
Ko je govoril o odnosu Fronte do KLO-jev je dejal:

Za pravilno usmerjanje političnega dela ter sprovanja gospodarskih nalog, je važen odnos naših odborov OF do KLO-jev.

Vsak vaški odbor OF mora biti v stalnem stiku s KLO in mu pomagati reševati posamezne gospodarske probleme.

Ta pomoč pa ne sme biti v tem, da bi se frontni politični aktiv uporabljali za posamezne operative naloge, kot so odkupi, davki itd. Te posle morajo odslej opravljati uslužbeni oblastnih organov in odkupnih podjetij. Zaradi nepravilnega pojmovanja vloge frontnih organizacij in zaradi slabega sistema dela se večkrat uporabljajo frontni odbori tudi za čisto operative naloge, ne pa za politične naloge, ki so tesno vezane s posli izvajanja gospodarskih nalog. Zato ni čudno, da v nekaterih krajih naši kmetije ne ločijo dosti, ali pa celo nič, aktivistov od nakupovalcev pra-

sičev, masti, krompirja itd. V tistih krajih, kjer je bilo slabo politično delo in pasivnost odbora OF so dejansko vodili odkupno politično operativci odkupnega podjetja, frontni aktivisti pa niso kmetom niti poskušali objasniti nujnost izpolnjevanja odkupnih obvez. Bili so zelo pogosti primeri, da kmetije niso aktivisti videli drugače, kakor samo talkrat, ko je bilo nujno odkupiti poljske pridelke, pobrati davke in drugo. Na ta način je praktično na terenu odpadel tisti politični faktor, ki bi moral na temelju spoznavanja celotne problematike najvažnejših gospodarskih nalog zagotoviti pravilno izvajanje te politike. Odpadel

Tov. Jože Marolt, predsednik IO OOF

je tisti faktor, ki bi moral predhodno politično pripraviti in razložiti nameravane ukrepe in bi bil naposled tisto nujno potrebno orodje ljudske demokracije za kontrolo, kako državni aparat, to je KLO te naloge izvršuje. Nepravilno bi bilo, če bi za te napake obsojali samo vaški odbor OF in njene aktiviste, te napake so dostikrat prinašali na vas tudi okrajni aktivisti OF, bodisi zaradi nedovoljnega spoznavanja problematike vasi, bodisi tudi z diktatorsko birokratskimi metodami in nezaupanje v vaški OF odbor. Prav zaradi tega se je dostikrat vrsto nalog sprovanje za aktivom IO OF mimo vaškega odbora OF. Prevladovalo je celo mnenje, da v krajih Sv. Florjan, Radmirje, Gorenje, Skale in Ravne ni mogoče uspešno izvršiti nobene akcije brez direktne pomoči od inštruktorja in aktivistov IO OOF. Tako pojmovanje je skoro dovedlo do tega, da so nekateri aktivisti okraja sami neposredno vodili vse posle v enem kraju, oni so praktično odločali v vseh vprašanih, ne pa osnovne organizacije.

Pomoč OF odborov KLO-jev se mora kazati predvsem v nenehnem političnem tolačenju posameznih gospodarskih nalog ob istočasni kontroli, da se te naloge pravilno izvajajo. Gre se nadalje za dviganje avtoritete našim oblastnim organom in za demokratizacijo

postopovanja vsakega odbora posebej. Pomoč Fronte v tej smeri prihaja v poštev v vseh prej navedenih KLO-jih, ker so se pri njih plani razbijali v večini primerov le v ozkem krogu ljudi, kateri so lahko iz osebnih razlogov večkrat tudi plane posameznikom nepravilno postavljali. Sodelovanje vaških odborov OF bi v takih primerih lahko napake odpravilo, oziroma sploh preprečilo, da se nebi pojavile.

Doslej so se frontne organizacije premalo zanimale za dvig avtoritete in demokratskega poslovanja KLO.

Zaradi nepravilnega pojmovanja ljudske oblasti so se marsikje ustvarjali nepravilni odnosi višjih funkcionarjev napram nižjim. Večkrat si aktivist v okraju lasti pravico zato, ker je pač na okraju, da lahko KLO-jev oziroma njemim predstavnikom diktira in celo kliče na odgovornost. Z decentralizacijo in demokratizacijo so se taki pojavi zmanjšali, vendar moramo odločno nadaljevati, da uveljavimo pravilne odnose in demokratsko razpravljanje o posameznih nalogah. Naše KLO-je moramo smatrati za prave organe ljudske oblasti, ki so na svojem področju edini organi oblasti. Osvobodilna fronta se mora boriti za to, da bodo ljudje smatrali KLO na svojem področju za neposredni organ oblasti, da bodo z njim pretresali posamezne naloge ter zaščitili skupne koristi. Fronta in vse množične organizacije vasi lahko mnogo prispevajo k izboljšanju poslovanja oblastnih organov in odnosov državnega aparata do državljanov. Treba je dosledno uveljaviti načelo, da je naš aparat v službi ljudstva in ne obratno, da je ljudstvo zaradi njega. Na drugi strani pa mora sama Fronta uvajati med državljane disciplino, ker bi drugače nepravilni odnosi povzročili težave.

V nadaljevanju svojega referata je tovariš Marolt govoril v odnosu Fronte do ljudi na vasi, o decentralizaciji in demokratizaciji državne uprave, o ideološko vzgojnem delu. Ko se je dotaknil kulturno-prosvetnega dela je dejal:

Eno najbolj perečih in najtežjih vprašanj na naši vasi in mestih je kulturno-prosvetno delo.

Kulturno-prosvetno delo večina naših frontnih organizacij podcenjuje.

Zato ni čudno, da ugotavljamo padeč kulturno-prosvetne dejavnosti.

Ta demobilizacija na kulturno-prosvetnem področju se čuti v večini organizacij OF, kar je dokaz, da odbori OF ne razumejo važnosti kulturno-prosvetne prevzgoje ljudstva. Kulturno življenje in dvig ravni našega delovnega ljudstva je v prevzgoji naše socialistične graditve neločljiv del političnega dela, katero je izredno važna oblika ideološke prevzgoje ljudi. Stvarnost kakršna je naša v kateri se prepleta toliko protislovij, ostankov daljne preteklosti in kulturne potrebe socialistične družbe zahteva stalno mobilizacijsko vlogo množičnih organizacij na kulturnem področju. Naš kulturni razvoj namreč ni nikakršen tih ali postopen proces, temveč je prava kulturna revolucija, ki v krajšem zgodovinskem razdobju obračunava z

mračnjastvom in z zaostalostjo in dvig široke sloje ljudstva na višjo stopnjo splošne kulture. Vzrok za pasivnost na kulturno-prosvetnem področju, kateri močno zavira iniciativo in sproščenost je tudi v tem, da so ponekod hoteli kulturno prosvetno delo prav tako birokratsko reševati s predpisi in ga silili v neko šablono. Kulturno-prosvetno delo ne bomo niti rešili s postavljanjem raznih kulturnih društev s predpostavko, potem bo pa stvar stekla. Zato nam daje lep primer Šoštanj. Precej časa obstoja SKUD, toda kulturne razgibanosti je pa čedalje manj. Množične organizacije, predvsem sindikat TUS so se zadovoljile samo z društvom, ki nima volje ali premoči pomoči in podpore za delo.

V velikih primerih se jemlje kulturne potrebe ljudi zelo enostransko. V vasi obstoji knjižnica, kino, včasih še kulturna prireditve, pozablja pa se popolnoma na zdravo zabavo. V vsakem primeru se morajo organizacije OF zanimali za vsestransko politično in kulturno vzgojo ljudi.

V odnosu Osvobodilne fronte do združništva na vasi je tov. Marolt dejal:

Frontne organizacije se za stanje združništva prav malo brigajo.

V našem okraju zadnje čase precej zanemarjamo združništvo v smislu nudenja pomoči obstoječim KDZ, da bi se povzpele na višino, kakor tudi v smislu agitacije za ustanavljanje novih zadrug, oziroma utrditve že obstoječih. Stanje obstoječih zadrug ni razveseljivo, take zadruge ne služijo kot močno propagandno sredstvo za vključevanje kmetov v zadruge, nekatere pa celo odbijajo. V letošnji jeseni so bile KDZ v precejšnji stiski pri jesenski setvi, vendar se ni znašel nobeden, ki bi organiziral pomoč, da bi te pravočasno posejale in pospravile poljske pridelke. Na tak način se slabo borimo za razvoj združništva na vasi, kot tiste oblike kmetijskega gospodarstva, ki ima vso bodočnost. Največji napredek doslej je napravila KDZ Bočna, vendar bo tudi njej še potrebna velika pomoč, da se še močneje utrdi. Današnji zbor se mi zdi potrebno opozoriti predvsem na važnost splošnih kmetijskih zadrug, katerih pomen vse preveč podcenjujemo. Splošne kmetijske zadruge so tiste vzgojne ustanove, na katerih je treba našega kmeta učiti in ga navajati na skupne interese, skupno gospodarjenje itd. Kadar bodo splošne kmetijske zadruge zadostile svoji vzgojni nalogi bo naš kmet tudi pripravljen prostovoljno vstopiti v KDZ in isto dobro voditi. Zato se moramo boriti za dobro organizacijo splošnih kmetijskih zadrug, združnih ekonomij, KDZ kot najmočnejših vzgojnih sredstev za kmeta.

Po poročilu predsednika se je razvila diskusija.

Tov. Volk Ciril je v diskusiji nakazal pomen in vlogo ljudske inšpekcije, ki pa se marsikje na terenu podcenjuje. Od 30 predvidenih grup ljudske inšpekcije je dosedaj izvoljenih samo 17 grup. Na terenu pa obstojajo tudi napačna mišljenja, da je ljudska inšpekcija pomožni organ kontrolne komisije, ne pa organ ljudstva.

Tov. Ravljen Stane je govoril o delu mladine v okraju. V Pesjem mladina ne prihaja na sestanke, ker imajo starši baje previske oddaje poljskih pridelkov, na rudniku je iznesla mladi

dina, da jih hočejo sedaj samo s politiko »futrati«, v Lučah je med mladino mnogo moralno pokvarjene mladine itd. Navedena dejstva pričajo, da se mladini ne posveča pravilna vzgoja, da so na mladinskih sestankih glavni predmet obravnavanja udarniške akcije, o gospodarskih in političnih nalogah na vasi pa mladina ni poučena. Vsled navedenega se mladina tudi ne udeležuje sestankov, ker niso poučni in zanimivi.

Tov. Senica Maks, predsednik OLO je navedel, da KLO-ji nimajo skoraj nobene podpore od vaških OF odborov. Odkupne plane so marsikje nepravilno razbijali, bile so nepravilne obremenitve nekaterih gospodarstev in to posebno tam, kjer ni Fronta sodelovala.

Tov. Uranjek Jakob, star 67 let in najstarejši delegat na zboru, je govoril o predaji poslov starih VOOV novozvoljenim in o pomanjkljivosti, ki jih je opazil v delu starega VOOV. Kritiziral je tudi KLO Velenje. Ko so razbijali razne odkupne plane, niso iskali sodelovanja z VOOV, ko pa se je vršil odkup, je VOOV moral aktivno pomagati. V zvezi s tem je pa nakazal tudi nepravilnosti, ki so se dogajale pri odkupu. Dejal je, da je bila LI na najbolj demokratičen način izvoljena, ni pa še danes dobila legitimacij. Kot najstarejši član zbora, je na zaključku svojega govora pozval vse navzoče delegate, naj gredo z večjim elanom na delo za srečnejšo bodočnost nas vseh. (Med govorom je bil večkrat z burnim aplavzom prekinjen).

Tov. Primožič Franc, sekretar IO OF Slovenije je v svojem govoru še enkrat podčrtal pomen okrajnega zbora frontovcev, da je to najvišji forum OF na terenu in, da mora kot takšen poznati celotna dogajanja in situacijo v okraju, ker samo na ta način bo lahko usmerjal delo frontnih organizacij. Današnji frontni zbor torej ni samo zato, da bi izbral iz svoje srede plenum in IO ter poslušal poročila, ampak je istočasno potrebno, da nakaže tudi naloge in pooblasti plenum in IO, da iste izvršuje. Tov. Primožič je tudi povdaril, da se je treba v delu med ljudstvom na terenu posluževati metode vztrajnega prepričevanja. Nadalje je govoril o odnosih Jugoslavije do zapadnega in vzhodnega bloka, o mirovljubni politiki, ki jo dosledno vodi naše partijsko in državno vodstvo do drugih držav, o ljudski demokraciji itd.

Po končani diskusiji so izvolili v okrajni plenum OF 70 delegatov, kajti bodo na prvem svojem zasedanju izvolili iz svoje srede najboljšo politično delavce v IO OOF. Na zaključku okrajnega zbora Fronte so bili sprejeti sklepi od katerih izvedbe zavisi uspešno organizacijsko in politično delo frontne organizacije na vasi. Z zbora frontovcev so bile poslana resolucije IO OF Slovenije v Ljubljano in tov. Mihi Mariku, sekretarju CK KPS in predsedniku IO OF Slovenije. FM

V nedeljo 3. decembra ob 14. uri na Glaziji bo poslednje kolo slovenskega nogometnega prvenstva

KOROTAN (Kranj) : KLADIVAR (Celje) liga moštvi

Najvažnejše srečanje nogometne sezone. Končni izid tekme bo odločil zmagovalca.

Milada Šmid:

Spomini na Tončko Čečevo

Tončka Čečeva se je rodila v vasi Klek pri Trbovljah kot hči malega kmeta. Bila je izredno nadarjena. Ker ni imela sredstev za šolanje, se je s pomočjo knjig sama izobraževala ter se je na ta način naučila več tujih jezikov.

V njej je bil izredno razvit čut pravičnosti. Videla je okoli samo revščino delavcev, ki so neumorno delali od zore do mraka za nizke plače. Zastavila je kapitalistične izkoriščevalce, ki so bogateli od delavskih žuljev, uživali življenje v polni meri, a zraven pa zaničevali ravno tiste, ki so zanje delali. Postala je komunistka, pričela je tiho borbo proti izkoriščevalcem delovnih ljudi. Povezala se je s somišljeniki, jih podžigala in bodrila. Ko je izbruhnila v trboveljskem rudniku stavka, so jo stare jugoslovanske oblasti zaradi hujškanja zaprle. Po vrnitvi iz ječe je ostala Čečeva pod strogo policijsko kontrolo. To preganjanje ji je začelo presedati, zato je na skrivaj pobegnila v inozemstvo. Dve leti pred polomom stare Jugoslavije se je vrnila v domovino, v svojo rojstno vas Klek. Nadaljevala je svoje delo za komunizem, toda bolj na skrivaj.

Ko je pridrl nacistični okupator v naše kraje, je ona med prvimi začela zbirati okrog sebe aktiviste OF. Postala je ilegalka, voditeljica komunizma. Udeleževala se je kot mobilizatorica in kurirka.

Tončko Čečevo sem osebno spoznala pozimi 1941. Tedaj sem stanovala v Zadobravni blizu Vojnika. Pripeljal jo je k meni aktivist Sorčan in jo predstavljal kot kurirko Roza. Bila je lepa žena,

srednjih let, srednje postave, ovalnega lica, belo roznate polti, velikih temnih oči. Obležena je bila v črn plašč, na glavi je imela črno kmečko ruto. Čim sem z njo spregovorila par besed, sem takoj spoznala, da je inteligentna. V rokah je držala zviti ovojnj papir. Izročila mi ga je ter rekla, da se naj to poročilo prečita na sestanku aktivistov. Papir je bil zaradi varnosti navidežno nepopoln in prazen. Bil je namreč popisan z galunom in sem pisavo razvila na ta način, da sem papir držala pod goročo petrolejko. Od takrat je Tončka še večkrat prihajala k meni s svojo pošto.

Nekega večera spomladi leta 1942 so prišli k meni komunistični funkcionarji, španski borci Štefek z ženo Štefko ter Andrej (Zidansček). Nastanili so se v dveh podstrešnih sobah, kjer so ostali tri tedne, medtem je Andrej že preje odšel na Sveto planino, kjer so partizani že imeli svoje postojanke. Tončka je redno prinašala poročila.

Izvedeli smo, da o enega naših aktivistov zaprli. Svetovala sem Štefku in Štefki, da naj se nekje drugje skrijejo. Zato sta se neko popoldne odpravila na pot proti Ljubčini. Ko sta stopila na cesto, je pripeljal mimo gestapovski avto, katerega posadka ni slutila, da sta ravno to ta dva človeka, ki ju tako željno zasledujejo. Nisem jih nikoli več videla.

Tončka je prišla par dni nato k meni, ter sem jo opozorila na nevarnost. Mene, mojega brata in mater so kmalu nato aretirali. Izdani smo bili. Tudi moja bližnja sosedca je bila gestapovska špijonka, ki je stalno ob-

veščala nemške oblasti, kdo zahaja v našo hišo. Seveda tega takrat nisem slutila.

V »starem piskru« nas je zasliševal gestapovec Miterhofer. Kazal mi je slike naših aktivistov, spraveval me je za naše voditelje in za Čečevo (Roza). Ker jih nisem hotela poznati, je zaprl okno, vzel v roko bilkovo ter me z njo in z besedami, da bi mi osvežil spomin, obdeloval. Ko me je dobro premikal, me je odpeljal nazaj v jetnišnico. Pri vsakem zasliševanju me je izpraševal isto. Rekel je, da ima priče; da je hodila Roza Čečeva k meni. Odgovorila se mu, da je hodilo k meni več ljudi povpraševati za stanovanje, ker sem imela dve podstrešni sobi prazni. Zagrožil mi je, da me bo vrgel skozi okno drugega nadstropja, kakor je to storil z Majerjem. Če se spomnim na te gestapovske besede imam vtis, da aktivist Majer iz Košnice ni skočil sam skozi okno, ampak da sta ga vrgla gestapovca Miterhofer in Goetle.

Po neuspešnem zasliševanju so me poslali na Borlo pri Ptuj. V naši skupini je bil tudi Vrečko Polde iz Škofje vasi. Ob sprejemu so nas gestapovci Stroessl, Stahgut, Filipik in Biberberger mučili in pretapali 5 ur. Vrečko je obležal od udarcev v nezavesti. Iz Borla so me po dveh mesecih odpeljali nazaj v Celje, določena sem bila za ustrelitev. Vsled tujega državljanstva po možu, se je zame potegovalo Švicarsko poslanstvo in me gestapovci niso smeli ustreliti. Osta sem v »piskru« od julija, do pozne jeseni.

Nekega dne sem v celici izvedela, da so gestapovci zajeli Čečevo (Roza) z drugimi partizani ter da jih javno razkazujejo kot največje bandite. Nisem mogla tega prav verjeti, dokler ni

prišel v celico po mene gestapovec Miterhofer in me odvedel v takozvano bolniško sobo, ki pa je bila v resnici mučilnica, vsa oškropljena s krvavo mučenih žrtev. Ko sem stopila v ta prostor, sem zagledala v kotu na mizi ležati Tončko povezano z jermeni. V obraz je bila zabuhla od udarcev, oči pa so ji mrzlično žarele od muke in trpljenja. Čim me je zagledala je vzkljčnila: »Ne poznam«. Gestapovec je planil k njej, jo udaril po zobeh, da se ji je vili kri in jo opsoval. Mene je vprašal, če jo poznam. Nalašč sem jo pozorno ogledovala ter mu odgovorila, da te ženske nisem še nikoli videla. Izbušil je še bolj oči, me odsvul ter odvedel nazaj v celico.

Novembra so me skupno z materjo in partizani, ki so jih raztavljali v Celju, transportirali v Maribor. Z nami je bila tudi aktivistka Belina Marija iz Marofa. Nas tri ženske so dali v eno celico, kjer smo bile pomešane s kriminalnimi jetnicami.

Ko so doživeli Nemci velik poraz pri Stalingradu, so začeli malce prenehovati z masovnimi streljanji, zato so tembolj pošiljali svoje nasprotnike v smrtna taborišča. Z enim takih transportov so poslali v mariborsko jetnišnico, kot zbirališče, Tončko Čečevo. Določili so jo, s par drugimi, ravno v našo celico. S pozdravom in smehom na ustih je vstopila. V njeni drži ni bilo pobitosti in ne obupa, ampak odločnosti. Misliła sem že, da so jo gestapovci umorili in mi je bilo drago, da sem jo zagledala živo. Čez nekaj časa se vsede poleg mene in začne pripovedovati:

»Ko sem šla nekoč s skupino aktivistov po gozdu (ne pomnim več natančno kateri kraj je imenovala) smo

bili nepričakovano napadeni. Začeli so na nas streljati. Pri tej priliki je padel aktivist Sorčan. Obstreljena v nogo sem bežala kar so mi dale noge moč, ter se skrila med koruzo. Noga mi je začela močno krvaveti, oslabela sem od izgube krvi. Morala sem iskati človeške pomoči. Na česti zagledam prazen senen voz in dva voznika. Zatečem se tja, ter prosim neznan človeka, naj me odpeljeta na njihov dom, da si obvežem ranjeno nogo. Iz njunega razgovora sem spoznala, da sta oče in sin. Kmalu med vožnjo se mlajši, pod neko pretvezo odstrani in čez nekaj časa privede nemška orožnika, ki sta me aretirala. Takoj sem spoznala izdajstvo tega mladega podleža ter mu pljunila v obraz. Če bi ne bila ranjena, bi me nikoli ne ulovili.

Zaprli so me v »stari piskru«. Začelo se je običajno zasliševanje z mučenjem, a jaz sem molčala. Nekega dne pride v celico po mene gestapovec, me vleče za lase ter pravi: »Glej, glej, kako je lepo sfrizirana, kot kakšna dama, ki gre na ples. Jaz te bom sfriziral kot se za glavno banditko spodobi.« Pripeljaljo so k meni še nekaj drugih mučnikov, ter nas peljali po celjskih mučnicah. Navezali so nam tablice z napisli, da smo največji banditi itd. Postavili so nas pred Narodni dom in zraven nas nametalj še nekaj zverinskih umorjenih partizanov. Začela se je njihova kulturna komedija. Ljudje so se sprehajali mimo nas in nas gledali. Vzkljčovala sem Jugoslaviji, Titu in zaveznikom. Pri vsakem vzkljčavo so me gestapovci tepli po ustih, prav posebno se je pri tem izkazal gestapovec Planke. Pokazala sem jim, da preziram smrt in muke, ker se borim za lepšo bodočnost, za svobodo.

(Dalje prihodnjik)

KULTURNI PREGLED „SAVINJSKEGA VESTNIKA“

Pred prvo sezono poklicnega Mestnega gledališča v Celju

GUSTAV GROBELNIK:

Klasični repertoar je osnova vsakega resnega teatra

Klasiki so najboljša šola za igralški naraščaj. Najboljši klasiški so bili tudi igralci. Aischylos... Shakespeare... Molière... Od Rusov predlagam A. N. Ostrovskega in A. P. Čehova. Ostrovskega, ki je po besedah pisatelja Gončarova soznanačna za rusko in narodno gledališče, zato, ker je v svojih dramah ustvaril galerijo karakterjev in tipov od katerih so se učili in izbrusili največji ruski gledališki igralci: Sadovski, Martinov, Vasiljeva, Strepetova, Fedetova, Jermogova itd., a Čehova zato, ker pomeni njegova dramatika nekaj novega in svojega ne le v zgodovini ruske dramatične gledališča, marveč v svetovni dramatični sploh. Bratko Kreft pravi o njegovih dramatskih umetninah, »da je tudi v njih mnogo jarka in solz, tudi sentimentalnosti, tegobnih občutij ki spadajo v njih bistvo — toda vse to jim ni edino sredstvo dramskega in gledališkega učinka, kakor v meščanski solzavi drami ob koncu 18. stoletja. V igrah Čehova je še precej več, kajti njegovemu geniju se je posrečilo to,

kar se ni posrečilo prvim izrazito meščanskim dramatikom 18. stoletja, namreč, da je iz iger ustvaril čudovita dramska dela. (A. P. Čehov, Izbrana dela II.) Kar se tiče domače slovenske dramatične umetnosti, saj potrebna, saj teoretično že ni nobenega dvoma več, da je ena prvih nalog slovenskega gledališča gojiti, podpirati in vzpodbujati slovensko dramsko produkcijo.

Med navedenimi avtorji sem zbral taka dela, za katera so bile izvršene že kakršnekoli priprave n. pr. inscenacije, dogovor z režiserji in podobno, ker bi to olajšalo oziroma pospešilo njih uprizoritev, sploh dela, na katera se naši režiserji že dokaj časa sem pripravljajo in na katera nas je že večkrat poprej tudi kritika opozorila. Ta dela so naslednja:

Sophokles: Kralj Edip, Shakespeare: Othello, Molière: Zlahtni mešan, Calderon de la Barca: Sodnik Zalamejski, Ostrovski: Nevihta, Čehov: Striček Vanja, od domačih pa ali kakšno noviteto ali pa nanovo naštudirane Kreftove Celjske grofe.

TONE ZORKO:

Pri sestavi repertoarjev upoštevajmo lokalne prilike

Poklicno gledališče v Celju je postalo velika stvarnost. Zato so pred upravo, gledališki svet, ansambel in ves tehnični in ostali personal postavljajo velike in odgovorne naloge, posredovati dramsko umetnost gledališkemu občinstvu s čim večjimi umetniškimi naporji in hotenjem, z zanosnim delom in požrtvovalno marljivostjo, zavedajoč se obremenitve ogromne odgovornosti, ki jo imajo pred kritičnim in zahtevnim občinstvom, umetniško in stvarno kritično in pred občinstvom, ki nam je to delo zaupala. Zato smatram, da je ob rojstvu te naše kulturno-umetniške in vzgojne ustanove potrebno zavzeti pravilno stališče, boljše, pravičen odnos do vsega dogajanja v tej ustanovi, zlasti, ker ima naše poklicno gledališče samo tradicijo, ki je izšla iz amaterskega delovanja in udejstvovanja celjske Thalije, prav nobenih izkušenj pa pri jedrem odločevanju in vodenju poklicne tovariške ustanove. Vse to me je napotilo, da sem zavzel pri sestavi prvega repertoarja profesionalnega udejstvovanja posebno in previdno stališče z ozirom na sledeče faktorje, ki bodo igrali najvidnejšo vlogo pri sestavi:

Ansambel. Ansambel je kljub amaterskemu udejstvovanju, v poklicu, povdarjam v novem poklicu, le mlad. Zlasti je brez osnov v dikciji, kar je pokazala posebno avdicija, v nekaj primerih nesigurne v dramski igri, poln, dovolite izrazu »manir«, ki so krepko zakoreninjene in bo potrebno mnogo naporov, da se odpravijo. Dalje, popolnoma naravno je, da je zbor nehomogen in kar je še kritičnejše, nekompleten, ker smo, kakor je nam vsem dobro znano, brez izbire igralcev. Upiramo se lahko v našem momentalnem primeru le na talent, elan, ljubezen igralcev do igranja in njihov hotenje, doseči odgovarjajoči umetniški igralški odraz v nadaljnjem ustvarjanju. Upiramo se nadalje lahko še na honorarne moči, ki pa nam bodo delale vsekakor mnogo preglavic pri razpodelitvi dela, ker so pač po službah in proste zvečer, to pa je v času sezone čas predstav. Vse to zveni morda malo omalovažujoče glede ansambla, vendar je tu treba biti kritičen z vso strogostjo, kajti boljše biti bolj, kot manj kritičen. Z ozirom na dosežanje udejstvovanja pa se moramo postaviti na stališče ocene, da »prav dobro« preje, — je za presojo iz profesionalnega stališča, komaj »dobro«. Temu krivi nismo mi, ampak amaterske prilike, ki niso dovoljevale celega teaterskega človeka. Toliko bežno o ansamblu.

Kulturno politični in vzgojni moment te ustanove je vsem dobro znano in bi prišel predaleč ponavljati to, kar vsi prav dobro razumemo. Med nami ni nobenega, ki se ne bi aktivno vključil v današnje stvarnost in napačno bi bilo, kakor nedosledno, če bi se v tem trenutku pozabili na ta dva momenta.

Občinstvo. Enkrat sem v gledališkem listu že zapisal, da se zavedamo, da ni občinstvo zaradi nas. V kolikor sem osebno pripravljen občinstvu prisluhniti, nisem pripravljen zadostiti vsem njegovim muham. Znano je, da se v Celju ponavlja motto — veselo, vesele! nekaterim celo manjka pikantnosti itd. O zadnji zadevi se sploh ne izplača diskutirati, v zboru pa sem vsekakor upošteval tudi dramo v obeh slučajih, ki jih bom predlagal, s sobodno tematiko. Predlagam sledeče razmerje: 2 komediji in 1 dramo, pri treh premierah ali dve komediji in dve

drami pri štirih premierah. Več za letos ne bo mogoče.

V srečni izbiri repertoarja bomo lažje sodelovali s kritiki. Če bodo čutili da nas je pri izbiri repertoarja vodila principialnost, bo tozadevna ost odbita v zaročku. Da pa na kritiko moramo računati, nam je jasno, tem bolj, ker bo ona ocenjevale našega dela in register naših prizadevanj.

Z ozirom na gornja izvajanja predlagam za sezono 1950/51 sledeči okvirni repertoar, 5 del, ki se glase:

Otvoritvena predstava:
Tomaž Linhart: Veseli dan ali Matiček se ženi.

Mira Pucova: Operacija.

John Galsworthy: Srebrna tobačnica.

Lope de Vega: Prebrisana norica.

Kar se tiče otviritvene predstave, sem svoje mnenje na zadnji seji gledališkega sveta že podal. Da ponovim na kratko. Smatram, da je otviritvena predstava vedno programska predstava. Ta predstava naj daje linijo delu v sezoni, naj da že naprej slutiti program sezone. Nadalje bo naše gledališče zaenkrat imelo komorni značaj. Vsaj tako je bilo rečeno in da bodo spopolnila en del sezone z večjim deli gostovanja narodnih gledališč. Če pa bomo v svojih prizadevanjih prišli preko komornega okvira, kar sem prepričan, da postopoma bomo, bo moj predlog, da repertoar zahtevnejši. Vsekakor sem pristaš razvojne poti in vsak kdor to razume, upoštevajoč pri tem dane možnosti, mi bo dal prav.

Namenoma sem v svojem izvajanju in predlogu bil kratek in nisem hotel zaiti v razpravo vse to z ozirom na dejstvo, da je gornje itak vsem poznano. Hotel sem ponovno bežno osvetliti in poudariti momente, na katera moramo računati v nadaljni diskusiji o repertoarju, če hočemo sestaviti repertoar, ki je za nas zmogljiv.

Dr. Josip Tomišček:

JEZIČNI DOHTAR RAZPRAVLJA

V. Teden čistoče — snage

Napovedan je bil tak teden, pa samo kot teden »čistoče«, ne pa »snage«. Zato o njem razpravlja jezični dohtar. Njega se ne tiče, da li je imej ta in tak teden kaj vidnega uspeha za lepo zunanjo obliko ulic, hodnikov, cestišča, stopnišč, ograj; on tokrat ne gleda na to, da li so odstranjene umazanije, pospravljeni kupi sežaganih drv, ki so na ozkem hodniku neke ulice razstavljeni že kmalu mesec dni; ne moti ga, če ob slabih razsvetljavi čofota po mlakah, ki se samovoljno širijo, ker pač še ni dosti motik in motikarjev in ker n. pr. na novih cestah vodni odtoki nadvisujejo čestno površino. Niti ga ne preseneča, da nikjer ne zapazi učinka napovedanega tedna čistoče, ki je nabita na oglašnih deskah in natisnjena v časopisu, štirnajstkrat bere o čistoči in čiščenju, samo enkrat o nesnagi, nobenkrat o snagi; mar snage ne poznamo več?

Snaga v Celju še ni popolnoma odstranjena. Ohranjenih je še kakoga pet ducata lepših košaric z napisom »Pazi na snago«; nekatere so izginile nekam in služijo svojemu namenu v kakem zasebnem tovarstvu; ponekod so priročna igrača zapuščeni otrokom. V

O mladinskem delu repertoarja sem posebej razmišljal; to pa zaradi tega, ker velja v našem gledališču že za tradicijo, da je nosilec naših mladinskih iger mladina sama in more, kar se mladinskih uprizoritev tiče, veljati še situacijski repertoar, odvisen predvsem od odziva na našo pobudo v vrstah mladine. Razen tega pa ima naš mladinski pisatelj Fran Roš že pripravljeno novo mladinsko igo (»Desetnica«), po kateri lahko spričo uspeha njegove zadnje mladinske igre (Ušesa carja Kozmijana) sezemo z nezmanjšanim zaupanjem do pisatelja in njegovega literarnega produkta.

Za zaključek še to, česar v dosedanjih sezonah nismo upoštevali: težja, resnejša in umetnostno tehtnejša dela postavimo na začetek oziroma višek sezone, to je zimske mesece, ko je delovna zmožnost igralcev največja in ko so posetne razmere najugodnejše, letni čas pa prihranimo za veselje oziroma lažje dojemljive igre, ki zahtevajo na obeh straneh manj miselnega napora.

Pa še to: dovolj naš je, da se lahko zedinimo za tak repertoar na črt, ki ne bo samo ogledalo umetniške zmogljivosti našega prvega poklicnega igralskega zbora, marveč, ki bo istočasno očeval ugled našega gledališča ter dvignil zanimanje in zaupanje občinstva. (Konec)

Velik odmev pobude o ustanovitvi kulturne revije pri kulturnih delavcih v Celju

Pisatelj Fran Roš nam na pobudo dr. Josipa Tomiščka, ki je v našem listu sprožil potrebo po kulturni reviji v Celju, piše sledeče:

Nedvomno je bilo Celje s svojim okrogjem tudi v slovenskem kulturnem ustvarjanju vselej dokaj aktivno in vselej živ, polnokrven del našega narodnega telesa. Tako tudi in zlasti v področju tiska, saj je prva znana celjska slovenska knjiga izšla 1787. In »Celjske Slovenske Novine« so 1848 povedale: »Sicer je mila slovensčina že od davnaj v Celu tiho zavetje in lubo domovje imela«. Istotam je Ferdo Kočvar istega leta zapisal: »Zvunaj Ljubljane in Celovca menim je bilo tukaj največ slovenskih knjig natisnjenih.« Knjige, časopisi in celo dnevnik, koledarji, revije...

In danes? Upravičeno je dr. Josip Tomišček izpregovoril k vprašanju. Častne tradicije so tu. Ali pa ima Celje z okoljem tudi danes ljudi, ki imajo kaj povedati ljudstvu v dobi, ko se grade temelji našega novega, socialističnega življenja? Nedvomno! Saj se tudi iz teh predelov zrasla dobra beseda lahko kdaj bere v kakšni centralni reviji ali dnevniku. Če pa si bo kdo kdaj želel pregledno predočiti kulturno življenje celjskega področja v povojni dobi, zlepa ne bo mogel priti do kake bilance.

V Celju samem imamo danes tednik, ki večkrat meri le po dve strani. Kje naj bo tu kulturna rubrika? In kje naj bo kaj mesta za kritiko, ki bi vzgajala, pomagala, dvigala?

In papirja ni... Z njim se izdatno hrani birokratizem, kultura ga pa strada. Pa saj imamo Ljubljano, nekoliko tudi Maribora, vse drugo pa naj vsaj malo živi, zasenčena polovica, v kateri je samo šport nekoliko razvit, sicer pa kakor da je brez aktivnih središč, ki bi stala blizu kulturnega dogajanja svojih območij in imela do njih dolžnost.

Ze pred sto leti je Celje zmoglo marksizaj in pozneje še več. Imelo je celo štiri tiskarne. Delaven je bil celjski slovenski knjižni založnik Jenko pred 170 leti, za njim pa Jeretin in nasledniki.

Celjskemu okolišju bo treba dati možnost, da pokaže, koliko kulturnega dviga še zmore. Treba mu bo zagoto-

Dr. P. Strmšek:

OB GORENJI SOTLI

Čudni so ti kraji na gorenji Sotli, čudoviti. Breg se preliva v breg, obližeju jih potoki, ki hite v Sotlo. In Sotla že stoletja loči slovenski in hrvaški svet, a zdi se, da sta si vedno bližja, kajti šola in urad, ki ju jezično ločita, ne morete napraviti tiste zapreke, ki bi ju ne zblizevala vsake dan še trdnjeje. Ne več, kedaj si preko Sotle, če poslušas govorico in opazuje ljudi... Nekaj posebnega je v ljudeh. Nimajo središča, nimajo šol in vendar so svojevrstno nadarjeni, svojevrstni tudi po značaju in sposobnostih. Taki so, da so posebni v vseh ozirih, posebni tudi po duševnih zmognostih.

Za sposobnost pa ni treba šol, sposobnost ustvarja voljo, in te je v teh ljudeh mnogo: Dneve in dneve tuhta preprosti kmečki delavec, ki je vstopil v

steklarno v Rogaški Slatini, kako bi napravil boljše, kako bi napravil lepše... Za lepoto mu gre v prvi vrsti... Z željezo voljo poskuša in uspe, da se ponaša steklarina in domovina z njegovimi izdelki. Odkod je mojster? Cisto ob Sotli je doma: če je pihajč s Hrvaške, če je brusar, je s Stajerske... Sedaj že nastaja tu kar rod steklarjev, kajti steklar je bil oče, steklar je sin in steklar je vnuk... Vsi pa vedo, da gredo stekleni dobi nasproti, za železom pride steklo, kajti že delajo steklene gumbe in izdelujejo že signalno steklo. Njihov čas prihaja in je že prav blizu. Z ljubeznijo se oklepajo svojega dela, posvečajo se mu popolnoma, ko vedo da od njihovega dela zavisi v veliki meri tudi njihov lasten in hkrati tudi dohodek države, ki se postavlja z njihovimi uspehi. Ko

viti list ali almanah, ki bo revija tudi njegovega kulturnega življenja, pri tem pa pobudnik, pomočnik in registrator. Treba mu bo pustiti nekaj iniciativne samostojnosti danes, ko izvajamo decentralizacijo na mnogih področjih. Prav demokratična decentralizacija bo koristno vezala razmetane sile in jih vključila v delovno skupnost tudi v kulturnem področju.

Član literarnega krožka mladih SKUD »France Prešeren« J. Krašovec nam piše:

Delo mladih začetnikov v šolskih krožkih v Celju ni novost. Vzoredno z uspešnim delovanjem starejših, je na celjskih tleh rasel vedno nov rod. Res je, da vsi, ki so v tako imenovanih krožkih, kot srednješolski pisali pesmi, niso postali kdove kakšni stebri v slovenski književnosti, vendar brez uspeha njihovo delovanje tudi ni bilo. Ne bom našteval imen, dovolj je, če omenim samo Kajuha. Po osvoboditvi se je veja te umetnosti med celjsko mladino še posebno razvelenela. Na prvi gimnaziji so začeli izdajati literarno glasilo »Iskra«, sprva ciklostirano, pozneje so se ojunčili in izdali nekaj tiskanih števil, a v letu 1948/50 so izdali almanah pod istim imenom. Inicijatorji so se takrat znašli v raznih težavah, ki jih niso pričakovali in omagali. »Iskra« je torej prenehala izhajati, kmalu za tem ko smo jo prvokrat vzeli v roke. Mladi pisci so ostali pred vprašanjem, kje naj se uveljavijo, kdo naj jim pomaga? Mladinska revija je v težnji, da doseže čim višjo umetniško vrednost (čeprav se jim vselej ni posrečilo) svoj čas premeta odklonila dela mladih začetnikov s podoželja. Mladi talenti so tedaj izgubili zaupanje do uredništva Mladinske revije. Pozneje so svojo napako v Ljubljani popravili, a nezaupanje pri mladih je ostalo.

Ni moj namen, da bi bodočemu celjskemu literarnemu časopisu predlagal, naj na račun prosperacije mladih, zamliži na določeno in umetniško vrednostjo začetniških del. Ponovim naj besede Vladimirja Levstika, ki je dejal, da je tistim najmanj hvaležen, kd so mu dobrohotno objavili manjvredne stvari. Zato bodoče uredništvo ni dolžno prezreti vrednosti časopisa, zavoljo vzgoje mladih, lahko pa nudi pomoč z odgovori predvsem pa z ustmenimi pogovori, ki so vselej več vredni kot pismena kritika ali priobčitev slabega prispevka.

Mladi pisci in začetniki pričakujejo uredništev zamisli dr. Tomiščka posebno zato, ker čutijo za tem močne in izkušene roke.

gledamo to steklarno, ki dobiva novo ogrodje in nove stroje, razumemo ponos ljudi, razumemo njih voljo, razumemo njihovo ljubezen do domačih krajev. Ko vse to premislimo, se vprašamo: Zakaj toliko neuspešnega truda drugod po šolah, če je tukaj že toliko naravnih sposobnosti posejanih po kmečkih brazdah, če imajo steklarji brez šol toliko finoče v svojih občutjih, da se z njimi ponašamo po svetu... Ko tako premišljujemo našo resnično in današnje stvarnost, se mi zdi vendarle, da je nastopila res doba novega človeka, ki bo zajemal iz svojega, iz naravnega studenca in (odvrgl tisto pricučen umetnost, s katero se je tako bahavo kazal doslej. In to je nauk s steklarne ob Sotli.

snaznost — čistost. Razlika? Čisto je to, kar je brez vsake primesi. Zato je voda čista, čisto zlato, čistokrven konj, čist alkohol, čista juha, čisto veselje, čista vest (brez greha); ljubezni čistost (Prešeren); kakor v tem, pa v vseh teh primerih služi samostalni čistost; upira se čistoča, kakor se v neki objavi izrecno graja, da »oljarji niso posvetili pozornosti čistosti«. — Pa snaga, snaznost? Posebni pomen je najbolj razviden, če vzamemo negativno, nikalno stran, to je, kar nima snage, kar ni snazno; to se namreč da umiti, oprati, medtem ko se kaj nečistega ne umiva in ne opere; nečiste juhe ne operemo itd., itd. Nasprotje snage je umazanost; ta se umije, opere, je nekaj zunanjega, vidnega, otipljivega, navadno po vrhu. Umazana miza se pobriše, umije, da je snazna; roka, ruta, rjuha je snazna, ko se umije, opere; krava je snazna (ne čista), ko z nje postgajo in umijejo gnoj. More pa biti oboje združeno; hlev je čist in snazen (gnojnica se odteka, vse je umito in pobrisano); silčno velike vodotoke, steklenice, celo nos, oči, glava.

»Jezik očistite peg« zahteva Koseski, to želi tudi jezični dohtar, ko z muzanjem nabira navliako, odpadke jezikoslovnih brigad predšolarjev, šolarjev iz klopi in s katedra. Le čistimo jezik, da postane čist in snazen; snazen v našem in srbskohrvaškem pomenu. Tokrat le nekaj drobljencev: **Zobje** se ne

ruvajo, ampak (iz)dereje, tudi se ne pulijo; ruva se grmovje, puli se repa, korenje. Diši po klobasah ali čemu (prav: po čem). Govorimo o kapetanu, drugemu oficirju (prav: o drugem). Uspehi apnenja (apnjenja). Vesela je trgategate, a grozde se ne trga, ampak bere. Šolska hiba je pri njemu (namesto pri njem), početvorjena v nekem dnevniku takole: pri slehernemu, današnjemu, državnemu, uslužbenemu... (povsod stoji brez končnega u, ker ni dajalnik, ampak mestnik).

Poglavje o »Tednu čistoče« končam s sledečo zadovoljivo ugotovitvijo. Jezični dohtar se je zavzel za to, da naj se domačinsko spoštuje in dosledno rabi naša pristna, prav in izrazito slovenska beseda snaga in naj se ne vriva nedomačinska, tuje se glaseča »čistoča«. Izvrševanje, strogo izvedbo snage pa zakonito zahteva in predpisuje »uredba o ljudski inšpekciji« (Ur. list št. 28, 2. aprila 1949). Ta uredba pozna le »snago«; na njo se mora gledati povsod, v prostorih trgovin, gostišč, menz, domov, zdravilišč, brivnic it. dr. na snago predmetov in oseb. To snago naj nadzirajo ljudski inšpektorji po navodilih kontrolne komisije. — Sledeč: Če kak Celjan — nesnaga ne posluša na nauk jezičnika, mu bo nekaj povedal na uho ali zapisal na listek — ljudski inšpektor dohtar.

(Ob priliki dalje)

Organizacija Zveze borcev v Celju je bila doslej v svojem delu osamljena

V nedeljo 19. t. m. je bila v Celju redna letna skupščina Zveze borcev mesta Celja, kjer so pregledali dosedanje delo organizacije, izvolili nov odbor in delegate za republiški kongres, ter sprejeli sklepe o delu v predkongresnem tekmovanju.

Organizacija ZB v Celju je sicer dosegla nekaj uspehov v zadnjem letu, vendar bi z 1296 vključenimi člani lahko storila še mnogo več. Malo je organizacija storila, da bi v svoje vrste pritegnila vse borce NOV, da bi vsi njeni člani sodelovali v političnem in gospodarskem razvoju države ter bili vsemu iniciatorji. Organizacija je podpirala družine padlih borcev, pomagala vojnim sirotam, z invalidi pa je imela premalo povezave, zato marsikje še do danes ni rešeno vprašanje invalidnin. 4. junija so organizirali partizanski pohod v Jurklošter ter obdorovali najboljše ljudi z raznim blagom v vrednosti 170.000 din. Okrog 20 članov organizacije je bilo poslanih v razne počitniške domove, več pa na zdravljenje. Za Teden matere in otroka je organizacija darovala 5000 din. Da bi oživilo bojne tradicije in spomin na padle, so sklenili postaviti spomenik ter v ta namen zbrali čez 400.000 din.

Pomanjkljivo pa je bilo delo organizacije pri vzgoji množice za obrambo domovine, pri krepitevi budnosti proti vsemu, kar je sovražnega. Mnogo članov sodeluje v raznih športnih organizacijah kot je FZ, Ljudska tehnika, gasilska društva, RK in drugod. Najslabše pa se člani ZB zanimajo za delo PAZ, čeprav se ravno v tej organizaciji močno krepi budnost in pripravljenost za obrambo domovine.

ZB v Celju ima organizirane po terenu krajevne zveze, katere naj bi se letos še močneje okrepile, a kjer jih

še ni, naj bi organizirali nove. Glavna je pomanjkljivost v delu zvez na terenu, ker nimajo prave ali pa sploh nobene povezave z ostalimi množičnimi organizacijami. Organizacije ZB so osamljene, zato tudi njih delo doslej ni moglo biti zadovoljivo. Najboljše so doslej delale organizacije na Jožefovem hribu, Zavodni in Dolgem polju v Gaberju pa, kjer je organizacija številčno sicer najmočnejša, pa delo ni bilo dobro. Marsikje tudi partijske organizacije delu ZB ne posvečajo potrebne pomoči, posamezni člani Partije pa v organizacijah marsikje sploh ne sodelujejo. Organizacije na terenu tudi niso dovolj izkoristile pomoči JA, ker v svoje vrste niso pritegnile vseh oživirjev JA v območju mesta.

Zato bo organizacija v bodoče morala razširiti svoje vrste z novimi člani, ki bodo voljni delati in ki so že izven organizacije. Vskladiti bo morala svoje delo z ostalimi množičnimi organizacijami ter jim pomagati pri njihovem političnem in propagandnem delu. Zlasti pa bodo morale izboljšati svoje delo pri vključevanju novih članov v FD, Ljudsko tehniko, PAZ in ostale organizacije. Večjo pomoč bo v tem pogledu treba nuditi tudi delovnim kolektivom ter podeželju, kjer še nimajo organiziranih FD, Ljudske tehnike itd., ali pa je njih delo slabo. Več bo treba sodelovanja tudi pri raznih tekočih vprašanjih našega gospodarstva, pri preskrbi družin padlih borcev, stanovanjskih vprašanjih borcev in sirot, izboljšati stike z upravo vojnih invalidov ter reševati še mnoga druga vsakdanja vprašanja. Člani ZB naj bodo tudi danes vzgled vsem ostalim v svojih delih, pa tudi pri varčevanju, o čemer je bilo le malo govora.

Kdo je kriv

za prazno vožnjo kamionov

Zaradi preobremenitve rudniškega avtoparka in vedno večjih potreb prevoznih sredstev za proizvodnjo in investicije, je upravni odbor Rudniškega lignita Velenje sklenil, da bo hrano za rudarje prevažal iz skladišč Okrajnega trgovskega magazina v Smartnem ob Paki le s priložnostnimi vožnjami, ker obstaja možnost prevoza po železnici, kar velja posebno za vagonске pošiljke. Rudnik je prevozil v zadnjih 4 mesecih s svojimi kamioni 13.395 km za preskrbo rudarjev. Od skupno prevoženih kilometrov je bilo 5315 km praznih voženj po krivdi Okrajnega trg. magazina Smartno ob Paki, ker kljub naročilu avtomobila ni bilo blaga za prevoz. Za ostalih 8080 km je bilo v Smartnem pripravljenega le 610 ton blaga, kar dokazuje neracionalno izkoriščanje voženj, ki jih je naročil Okrajni magazin.

Rudnik je v istem razdobju moral forsirano graditi izvozni stolp na Novem jašku, za kar je moral dovažati gramoz iz Savinske doline. Če bi izkoristili vse vožnje, naročene po Okr. magazinu Smartno ob Paki, za gradbeni oddelek rudnika, bi bil lahko izvozni stolp dograjen že 1. in ne šele 20. oktobra. Zaradi pomanjkanja gramoz, ker ni bilo dovolj prevoznih sredstev, so zastala tudi razna druga nujna gradbena dela na Novem jašku.

Sindikata in uprava rudnika Velenje se že več let brezuspešno trudita, da

bi dosegla prevoz hrane za rudarje direktno po železnici do Velenja. S tem bi se prihranili stroški razkladanja in ponovnega nakladanja v Smartnem ob Paki, kakor tudi avtoprevoz do Velenja. Zato je v interesu varčevanja in čim hitrejših dostav hrane, da se to vprašanje končno že zadovoljivo reši.

Te dni je bila uprava rudnika obveščena od Odkupnega podjetja Soštanj, da lahko prevzame krompir v Gornji Savinjski dolini za rudarje. Zaradi vremenskih neprilic je uprava rudnika poslala tri avtomobile dva dni kasneje po krompir. Kamioni so se zvečer vrnili prazni, ker je krompir odvezl odsek za trgovino in preskrbo OLO Soštanj, ne da bi o tem obvestil rudnik. Tako so zopet trije težki kamioni napravili prazne vožnje, 12 delavcev pa je bilo brezplodno odtegnjenih proizvodnji. Nekoliko je kriv te prazne vožnje tudi skladiščnik Rudarskega magazina tov. Zajc, ker ni pred nastopom vožnje vprašal na okraju Soštanj, če je krompir za rudarje še vedno pripravljen.

Mnenja smo, da bo treba tesnejše povezave okraja z rudarsko upravo, ki predstavlja največji delovni kolektiv v vsem okraju, ker bi na ta način odpadle mnoge nevednosti in upravičene kritike s strani rudarjev, ki vlagajo vse sile v borbo za doseg proizvodnega plana premoaga.

Organizacija je doslej zbrala preko 1000 komadov različnega zgodovinskega materiala ter od tega oddala mestnemu muzeju okrog 300 komadov. 29. novembra pa bodo v muzeju odprli kotiček partizanskih spominov.

Po izvolitvi novega upravnega odbora in petih delegatov za republiški kongres, so sklenili, da bodo v predkongresnem tekmovanju razširili svojo organizacijo, ustanovili terenske organizacije, kjer jih še ni, pregledali članstvo ter uredili kartoteke, organizirali več sestankov z 80% udeležbo, poživeli delo kulturnih sekcij ter organizirali partizanske večere. Prihodnje leto pa bodo organizirali 4 partizanske pohode, zbirali zgodovinski material, organizirali predavanja o izvenarmijski vzgoji, reševali razna stanovanjska vprašanja itd. Ob zaključku skupščine so poslali pozdravne brzojavke GO ZBJ, GO ZBS in CK KPS.

Dobri uspehi vitanjskih živinorejcev

Vitanjski kmetje so daleč na okrog znani, vzorni rejci plemenske živine. Njihova tradicija sega že desetletja nazaj. Naravni pogoji, ki jih nudijo sončna pobočja Pohorja s svojimi prostirami pašniki in sočno travo, so kakor nalašč ustvarjeni za gospodarske prilike tamkajšnjega kmeta.

Da se je kvaliteta njihove živinoreje dvignila na toliko stopnjo, je za-

Tov. Jelenko Anton, iz Ljubnice pri Vitanju je prejel II. nagrado za 1 leto starega bika »Bora« in pol leta staro zrebčko »Flora«.

sluga predvsem posameznih zavednih in naprednih kmetov, ki so bili že pred več leti pobudniki živinorejske organizacije, ki je imela namen selekcijsko odbiro plemenske živine.

Dne 5. novembra so Vitanjčani pridelili lokalno živinorejsko razstavo, kamor je bilo postavljenih okrog sto glav plemenske in rodovniške živine in to samo iz njihovega okoliša. Lahko trdimo, da kaj takega ni v stanju nobeden drugi krajevni ljudski odbor v okraju, ter je to tudi edinstven primer v Sloveniji sploh.

Kvaliteta razstavljenih živine ni dosti zaostajala za okrajno razstavo v Sentjurju. Šest najzaslužnejših živinorejcev, ki že nosijo tradicijo vzornih rejcev, je prejelo diplome s prvimi nagradami. Skupni znesek vseh razdeljenih nagrad je znašal 50.000 din. Prav lepo živino je razstavila tudi Zadruga ekonomija Vitanje, ki je že po-

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Maslo. — Naslov uredništva: Celje, Titov trg 1. — Telefon 7. — Bančni račun pri Komunalni banki v Celju št. 620-1-90200-4 plačana v gotovini. — Četrletna naročnina 33 din, polletna 66 din, celoletna 132 din. — »Savinjski vestnik« izhaja vsako soboto.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Iz prvega zbora Osvobodilne fronte v Celju

Frontne organizacije morajo bolj pojasnjevati svojim članom, da ima vsak državljan samo toliko pravic, kolikor izpolnjuje svoje obveznosti do skupnosti

V diskusiji je sodelovalo več delegatov, vendar je bila diskusija pomanjkljiva v toliko, ker je bilo pre malo diskutantov, ki bi prikazali delo, uspehe in pomanjkljivosti v osnovnih frontnih organizacijah.

Med diskutantje je govoril tudi tovariš Miha Marinko, ki je delegatom pojasnil nekatere važnejše probleme naše notranje in zunanje politike. Tovariš Marinko je obširneje prikazal razvoj naše demokracije in poudaril, da mora Fronta stalno skrbeti za razvijanje ljudske inšpekcije in raznih svetov, da

bodo ti čimbolj trdni in sposobni pomagati in kontrolirati delo izvršnih organov. Pri nas često le kritiziramo izvršne organe, pre malo pa se trudimo, da bi politična organizacija ustvarila tako vzdušje, kjer bi vsak posameznik vedel za svoje pravice in dolžnosti. Naše frontne organizacije morajo bolj pojasnjevati svojim članom, da ima vsak državljan samo toliko pravic, kolikor izpolnjuje svoje obveznosti do skupnosti. Večina delavcev in kmetov izpolnjuje svoje dolžnosti do skupnosti, so pa še vedno posamezniki, ki gledajo le na svoje koristi. Fronta bo morala v večji meri skrbeti, da kmetje v celoti izpolnijo svoje obveznosti do skupnosti, kakor to delajo naši delavci. Tudi po vaseh naj bi tekmovali v izpolnjevanju in preseganju odkupnih planov, kakor so ta tekmovalja množično razvita v naši proizvodnji.

Nato je tovariš Marinko govoril o uspehih, ki jih je dosegla jugoslovanska delegacija na zasedanju OZN in kd so zelo dvignili ugled Jugoslavije v svetu. Dotaknil se je tudi pomoči, ki nam jo bo nudila Amerika, in to brez vsakršnih političnih ali ekonomskih koncesij. Ob zaključku je tovariš Marinko dejal, da mora Fronta v svojih organizacijah razviti širše debate o vseh važnejših problemih, pojasnjevati tako, da bodo vase notranja in zunanje-politična vprašanja članstvu jasna.

Od diskutantov je tovariš Orel obravnaval probleme ljudske prosvete v Celju, tovariš Gajšek stil dela v osnovnih frontnih organizacijah, tovariš Lovšin o sanitarnu zdravstvenih problemih v Celju. K besedi se je oglasil tudi najstarejši frontovec na zboru tovariš Tomineček, ki je kritično orisal nepravilno planiranje v zvezi s prostovoljnimi delom. Opozoril je, da je bolje, če so plani stvarni in izvedljivi in je dal vzpodbudo za poživitev prostovoljnega dela.

Delo novoizvoljene Ljudske inšpekcije v Soštanju

Frontovci, ki so nedavno na masovnem sestanku izvolili Ljudsko inšpekcijo, se dobro zavedajo, kako velike važnosti je Ljudska inšpekcija, zato so v njo izvolili najboljše ljudi, ki vedo, kaj je njihova dolžnost.

V Soštanju se je že dolgo časa govorilo, da se vršijo nerednosti v raznih podjetjih in ustanovah. Zato je Ljudska inšpekcija pregledala poslovanje Okrajnega magazina št. 8 v Soštanju, Mlekarno in eno stanovanjsko zadevo in ugotovila različne nepravilnosti. Poslovodkinja poslovalnice Okr. magazina št. 8 v Soštanju je imela pod prodajalno mizo rezervirano razno blago, za katero je trdila, da je njeno, ali da ga je stranka kupila, pa ga še ni odnesla in slično. Vendar pa tega na Okrajni kontrolni komisiji ni mogla dokazati. Nadalje je bilo po Ljudski inšpekciji v tem lokalno ugotovljeno, da ta lokal ne vodi pritožne knjige, niti nima pravilno numerirano blago tako, da bi stranka lahko takoj ugotovila, koliko stanje posamezni artikli.

Ljudska inšpekcija je dala nalogo, da se take nepravilnosti odstranijo, kar se pa tiče rezerviranega blaga, pa bo poslovodkinja prejela zaslužen kazni.

OBJAVE IN OGLASI

V smislu člena 60 ZSLO sklicuje MLO Celje VIII redno zasedanje, ki bo dne 6. decembra 1950 ob 8. uri zjutraj v sejni dvorani MLO z naslednjim dnevnim redom:

- Otvoritev in pozdrav.
- Izvolitev delovnega predsedstva (predsednika, člana in zapisnikarja).
- Preveritev sklepov zadnjega zasedanja.
- Pregled gospodarskega udejstvovanja in delo LO.
- Diskusija.
- Kulturno prosvetna dejavnost v obdobju od zadnjih volitev.
- Diskusija.
- Poročilo o delu okrajnega sodišča.
- Diskusija.
- Razrešitev in izvolitev stalnih sodnikov in sodnikov porotnikov.
- Izvolitev svetov za prosveto in kulturo, za ljudsko zdravstvo, za soc. skrbstvo in za lokalno industrijo.
- Sprejetje odlokov in odločb.
- Predlogi in sklepi.
- Udeležba je za ves člane MLO po zakonu obvezna.

KONCERTI

Mariborski trio Brandl-Jevdjenjčević (violetina) Bajde Oton (čelo) in dr. Klasinc Roman (klavir) bo koncertiral v Celju v sredo, 6. decembra, v Domu ljudske prosvete. Na sporedu je Beethovnov trio v D-duru, Halvorsen: Passacaglia za violin in čelo, Smetana: Iz domovine — za violino in Brahms: Trio v c-molu.

Začetek koncerta je točno ob 19.30. Predprodaja vstopnic v Glasbeni soli.

Violinist Marjanovič iz Beograda bo gostoval v Celju v sredo, 13. decembra. Koncert bo v Domu ljudske prosvete.

Pevski zbor Slav. filharmonije bo pel v Celju skladbe nosega slovitega skladatelja Gallusa 20. decembra v dvorani kina Metropol.

OBJAVA

Potrdirila za dojenje se izdajajo vsako prvo in drugo sredo od 10. do 12. ure po razporedu, ki je nabit na vratih otroške posve-tovalnice. Mati mora priti z otrokom.

Poverjenosti za zdravstvo Celje-mesto

OBVESTILO

V soboto 2. decembra bo v Domu ljudske prosvete ob 20 zvečer koncert pevskega zbora SKUD »Ljube Hochkraut« iz Trbovlje. Zbor sestavljajo člani nekdanjega mladinskega zbora »Trboveljski slavček«. Vabimo Celjane, da posejijo koncert polnoštevno. Predprodaja vstopnic v papirnici MLO (Goričar) in zvečer pri blaginji.

Upokojenci vsi brez izjeme ste vabljeni na članski sestanek, ki bo v četrtek dne 7. 12. 1950 ob 20. uri pri Branboru, pritrilje desno.

Nedeljska zdravstvena dežurna služba. Dne 3. 12. 1950 tov. Dr. Bitenc Maks, Cankarjeva ulica 11-1. Nedeljska zdravstvena dežurna služba traja od sobote popoldne do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

Preklicujem, da sem po krivem obsodila tovarisa Fijolčnika Jojeta, da mi je vzel sečno uro. Hanček Fani

PRODAM ročni voz. Nosilnost 300 kg. Čret številka 104.

PRODAM nekaj komadov na novo vzgojenih dobrih pevec, športni gojitelj slahntih vrvicev canarčkov (Harzer-Edelroller) Gornikar. Celje, Stanetova 19-1

ZAMENJAM novo moško kamgarn obleko za dobro ohranjen 4 cevni radioapar. Razliko doplačam. Naslov v upravi.

Službo hišnika, vratarja, čuvaja ali druga lažja dela sprejme upokojenec. Naslov v upravi lista.

Zenska oseba dobi opremljeno sobo, katera bi bila voljna streči bolniku, prednost imajo upokojenke, pogoji po dogovoru, naslov v upravi lista.

Za hromelega bolnika nujno rabim prevozni stol, katerega kupim ali vzamem v najem proti odškodnini, naslov v upravi lista.

Obveščamo, da bo poverjenosti za notranje zadeve OLO Celje-okolica pričelo z izdajanjem osebnih izkaznic v ponedeljek dne 4. 12. 1950.

Izkaznice se bodo izdajale vsak dan, razen ob nedeljah in državnih praznikih od 7—12 ure in od 14—19 ure na sedežih KLO. Datum in razpored izdajanja osebnih izkaznic na sedežih posameznih KLO bodo KLO prebivalstvu pravočasno objavili.

Osebe, ki so obvezne, da imajo osebno izkaznico, morajo ob izdaji novih osebnih izkaznic priložiti sledeče:

1. Izpolnjeno prijavo za osebno izkaznico in izpolnjeno prijavo stalnega bivaliča. Obrazci se dobijo pri pristojnem KLO oziroma VOOV. Prijave morajo biti spisane s črnilom ali s pisalnim strojem, čitljivo in natančno. Oseba, ki se prijavlja, jih mora lastnorodno podpisati, le če ne zna pisati, jih sme podpisati kaka druga oseba, ki to pripomi in potrdi s svojim podpisom. (N. pr. Anton Zupan, podpisal ga Ivan Sušnik).
2. Dosedanja osebno izkaznico, če jo ima. To je treba ob izdaji nove oddati.
3. Listine, iz katerih je mogoče ugotoviti istovetnost. To so: All rojstni list ali poročni list, ali delavsko ali službeno knjžico, ali dijaško knjžico in podobno.
4. Potrdilo, da je vpisan v državljanski knjžici. To potrdilo morajo priložiti le tiste osebe, ki so vpisane v državljanski knjžici kje drugje in ne v tistem matičnem okolišu, kjer se izdajajo osebne izkaznice.
5. Vse osebe moškega spola v starosti od 18.—55. leta oziroma rezervni oficirji do 60. leta se morajo poleg omenjenega izkazati še z eno izmed naslednjih listin, iz katerih bo razvidno, da so uredili svojo vojaško obveznost:

- a) Z vojaško knjžico. To morajo imeti vojaški obvezniki, ki so uredili kadrovski rok v JA ali, ki jim je bil priznan čas, ki so ga pribilil v NOV ali drugih vojskah ali ki so starejši letniki.
- b) Z oficirsko legitimacijo, ki jo morajo imeti rezervni oficirji.
- c) Uverenje o prethodnem regrutovanju. Imeti ga morajo vsi mladeniči rojeni v letih 1930 in 1931.
- e) Regrutna isprava. Imeti jo morajo mladeniči, rojeni leta 1930 in starejši. Tisti, ki so rojeni leta 1929 in starejši in ki jim je bila služba v kadrovnem roku odložena, morajo poleg tega imeti še »Uverenje o odlaganju vojne službe v JA v obliki odločbe, ki jo izda vojaško okrožje.
- d) »Uverenje o privremeni nesposobnosti«, ali »Uverenje o stalnoj nesposobnosti«.
- e) »Uverenje o priznanju u službe v JA«.

6. Dve fotografiji v velikosti 3x4 cm. Fotografija mora prikazovati obraz, posnet naravnost (ne od strani) in ne sme biti retuširana in ne starejšega datuma. Glava mora biti brez pokrivala. Le redovnice, ki so po predpisih vojaške reda pokrite, se lahko slikajo s pokrivalom.
7. Din 10.— v gotovini za tiskovine.

Vse osebe, ki so obvezne, da imajo osebno izkaznico opozarjamo, da si pravočasno pri-skrbe potrebne dokumente, da bo izdajanje izkaznic nemoteno potekalo. Pozneje se izkaznice ne bodo več izdajale na KLO, temveč le na sedežu poverjenstva za notranje zadeve OLO Celje-okolica v Celju.

Osebno izkaznico morajo imeti vsi državljani FLRJ obeh spolov, stari nad 16 let, ki imajo svoje stalno prebivališče na območju krajevnega oziroma mestnega LO.

Iz pisarne poverjenstva za notranje zadeve OLO Celje-okolica

Proglašam za neveljavno izgubljeno partijsko knjžico, OF izkaznico, mladinsko knjžico in sindikalno izkaznico izdano od sindikalne podružnice Cinkarne v Celju na ime Krlhanko Franc, Platinovac 18, Grobelno.

Proglašam za neveljavno prometno knjžico št. tablice 13734/S-13 na ime Gorske Leopold, Dobrna.

Proglašam za neveljavno vojaško knjžico izdano od vojnega odseka Celje-okolica na ime Romih Stefan Sv. Jurij.

Proglašam za neveljavno potrdilo od Stari-narne Celje št. K 108-S na ime Zagozda Alojz, Trnovlje 120.

Proglašam za neveljavno prometno knjžico št. tablice 4947-S-12 na ime Petretič Ema, Askerčeva 4.

Proglašam za neveljavno prometno knjžico št. tablice 519-S-12 na ime Zupanc Ivan, Kovi-narska 12, Celje.

Proglašam za neveljavno prometno knjžico št. tablice 8348-S-13. Sindikalno knjžico izdano od Železarne šote. Mesečno vozno karto šentjurj-šote. 80 točk na ime Bra-čun Vinko, Bobna Brda št. 14.

Proglašam za neveljavno sprčevalo od nižje tečajnega izpita izdano od Drz. gimnazije Celje na ime Baume Leopold, Misko Kranjčeva 37.

Proglašam za neveljavno prometno knjžico št. tablice 10303-S-13 na ime Selšek Anton, št. Rupert 70, Laiko.

Proglašam za neveljavno prometno knjžico št. tablice 14405-S-13 na ime Centrij Ma-rija, Štore 58.

Proglašam za neveljavno prometno knjžico št. tablice 1883-S-13 na ime Gabel Jožica, št. 1882-S-13 na ime Gebel Karel, Brezova 18, Šmartno v Rožni dolini.

Proglašam za neveljavno delavsko knjžico št. 1333728 izdano od Železarne šote na ime Ramsak Leopold, Presernova 13, Celje.

Izgubljena je bila dne 1. nov. broška z grana-ti temnordeči mali kamni, podolgovate oblike, ker mi je drag spomin, prosim najdjalca, da jo proti nagradi vrne na ime Kalan, Gregoričeva 7-1.

Proglašam za neveljavno izgubljeno OF izkaznico, 1 tekstilno karto, živilsko karto, 200 kom. kmečkih bonov na ime Arnske Franciška, 1 tekstilno karto D-I na ime Arnske Anton, živilska karta na ime Arnske Anton, 1 živilska D-I, Arnske Milan, Vrhovlje 34. Tekstilska karta 2 kom. R-I s 66 točkami in 460 bonov na ime Arnske Anton, Prekorje 3, Celje.